

WANDIJO

1 Kwandia na kwaudia Mulungu akasema igulu na si.

2 Na si yubiza dalali na kinhu yaya, na giiti chali kili higulya ha bujiba: na Moyo wa Mulungu ulenda higulya ya minzi.

3 ¶Huna Mulungu akahaya giki, Bubize ho bupe; huna bupe bubiza ho.

4 Na Mulungu akabubona u bupe, buli wa wiza; huna Mulungu ukomanya bupe na giiti.

5 Mulungu akawilika u bupe giki, Limi, na i giiti akachilika Bujiku. Yubiza ho mhindi, yubiza ho dilu, lushiku lwa kwandia.

6 ¶Mulungu akahaya giki, Gubiza ho ng'wanya hagati ya minzi, gwa kukomanya minzi na minzi.

7 Mulungu akabeja ho ng'wanya, ugakomanya minzi agali hasilili ya ng'wanya na minzi agali higulya ya ng'wanya; nayo yubiza giko.

8 Mulungu akitana ng'wanya giki, Igulu. Yubiza ho mhindi, yubiza ho dilu, lushiku lwa kabili.

9 ¶Mulungu akahaya giki, Minzi agali hasilili ya igulu gakumingilwe hamo kwipande limo, si numu yigengeleke; nayo yubiza giko.

10 Mulungu wilika a humu giki, Si; a ha wikumingilo wa minzi wilika giki, Nyanza; Mulungu ubona giki, ya wiza.

11 Mulungu akahaya giki, Si izwishe sha kuzwa, makubi agakatwajaga mbiyu, u nti gwa matwajo ugukatwajaga matwajo mu mbika yago, uguli na mbiyu yago mugati yago ha si; nayo yubiza giko.

12 Nayo si yuzwisha sha kuzwa, makubi agakatwajaga mbiyu mu mbika yago, na nti ugukatwajaga matwajo, uguli na mbiyu yago mugati yago mu mbika yago: Mulungu ubona giki, ya wiza.

13 Yubiza ho mhindi, yubiza ho dilu, lushiku lwa kadatu.

14 ¶Mulungu uhaya giki, Gabize ho masana mu ng'wanya gwa igulu, ga

kukomanya limi na bujiku; nago gabize ga shimanikijo, na ga makanza, na ga shiku, na miaka.

15 Hangi gabize ga masana mu ng'wanya gwa igulu ga kumulikila si; nayo yubiza giko.

16 Mulungu ubeja masana matale abili; isana i litale lya kusuga mu limi, na isana i lido lya kusuga mu bujiku; kihamo na masonda.

17 Mulungu ugatuula ho mu ng'wanya gwa igulu ga kumulikila si,

18 Hangi ga kusuga u mu limi na mu bujiku, na kukomanya isana na giiti; Mulungu akabona giki, ya wiza.

19 Yubiza ho mhindi, yubiza ho dilu, lushiku lwa kane.

20 ¶Mulungu akahaya giki, A minzi gokale na shinhu shingi shipanga ishikayelayelaga mo, noni najo jibize ho jibyulala higulya ya si mu ng'wanya gwa igulu.

21 Mulungu akasema makungulutale matale, na buli kinhu kipanga ikikayelayelaga, isho minzi gali gokala nasho, buli kinhu mu mbika yacho, na buli noni iyili na manana mu mbika yayo: Mulungu ubona giki, ya wiza.

22 Mulungu ushisungulila lubango, uhaya giki, Byalanagi, ng'wiyongeje ng'okaje na minzi ga mu nyanza, ni noni najo jiyongeje higulya ya si.

23 Yubiza ho mhindi, yubiza ho dilu, lushiku lwa katano.

24 ¶Mulungu uhaya giki, Si ifunye kinhu kipanga mu mbika yacho, mitugo, na kinhu cha kwigwesa, na kinhu kipanga cha mu si, mu mbika yacho: nayo yubiza giko.

25 Mulungu akabeja kinhu kipanga cha mu si, mu mbika yacho, na mitugo mu mbika yajo, na buli kinhu cha kwigwesa cha mu si mu mbika yacho: Mulungu ubona giki, ya wiza.

26 ¶Mulungu akahaya giki, Tumeje munhu mu chikolile chiswe, wa kutwikola biswe, nabo babize basugi ku ndilo ja mu nyanza, na ku noni ja

ng'wigulu, na ku mitugo jose, na ku si yose pye, na ku shose sha kwigwesa ishikigwesaga ha si.

27 Huna Mulungu unsema munhu mu chikolile chakwe, mu chikolile cha Mulungu u ng'wene wali unsema; akabasema ngosha na nkima.

28 Mulungu ubasungulila lubango, na Mulungu ubawila giki, Byalanagi, ng'wiyongeje, ng'okaje si, ng'wilyehye, mubize basugi ku ndilo ja mu nyanza, na ku noni ja ng'wigulu, na ku shose shipanga ishikigwesaga ha si.

29 Mulungu akahaya giki, Lolagi, nang'winhaga bing'we makubi gose agakatwajaga mbiyu, agali higulya ya si yose, na buli nti gose uyo guli na matwajo ga nti ugukatwajaga mbiyu, shene sha kulya ku bing'we.

30 Na hangi ku buli kinhu kipanga chose cha mu si, na ku buli noni ya ng'wigulu, na ku buli kinhu cha kwigwesa ha si, ikili na ngholo ya bupanga, shene nashinhaga maswa madoto gabize shiliwa shasho; nayo yubiza giko.

31 Mulungu akabona buli shinhu shose isho waashibeja lolaga, sha wiza no. Yubiza ho mhindi, yubiza ho dilu, lushiku lwa katandatu.

2 Giko igulu na si shumalwa kubejiwa, na ibita lyasho lyose.

2 Lushiku lwa mpungati Mulungu umala milimo yakwe iyo wali ubeja; wifuula lushiku lwa mpungati mu milimo yakwe yose iyo wali ubeja.

3 Mulungu ulusungulila lubango u lushiku lwa mpungati, ulukomanya heke, iki akifuulila mo milimo yakwe yose iyo Mulungu waasema na iyo waabeja.

4 ¶Ishi shene shibyalilwe sha igulu na si, aho shaaseng'wa mu lushiku ulo Yehova Mulungu waashibeja si na igulu.

5 Ha si chali kitinabiza ho cha kuzwa chose mu malale, na makubi gose ga mu malale gali gatinazwa, iki Yehova Mulungu walatinasukila mbula ha si, hangi walatali kwilonga munhu wa kwilima si.

6 Aliyo ikunguku lyali lyulinha kufuma ha si, lyudotya a hose ha si.

7 Na Yehova Mulungu umumba munhu wa lububu lwa ha si, na umfula

mu mulu gakwe miuyi ya bupanga; huna lulu munhu ubiza wa ngholo mhanga.

8 Huna Yehova Mulungu akahamba ngunda mu Edeni ku lwande lwa kiya, untuula mo Adamu uyo wali wamumba.

9 Yehova Mulungu uzwisha kufuma mu si buli nti gwa kubelela mu miso, na hangi gwa wiza kulya; na nti gwa bupanga mu ngunda hagati na nti gwa kumanila ya wiza na ya bubu.

10 ¶Hangi mongo gwali gufuma Edeni gwa kudotya ngunda; kufuma henaho gulekana gubiza gwa mitwe ine.

11 U gwa kwandia lina lyago Pishoni, u gwene gupindije si yose ya Havila, aho ili ho zahabu.

12 Zahabu ya mu si yenio ya wiza no, bedola najo jigela mo na mawe ga shohamu.

13 Mongo gwa kabili lina lyago Gihoni, nago u gwene gupindije si yose ya Habeshi.

14 Mongo gwa kadatu lina lyago Hidekeli, u gwene gubitile ipande lya kiya lya Ashuru. Na mongo gwa kane u gwene Eufurati.

15 ¶Na Yehova Mulungu akantwala Adamu, untuula mu ngunda gwa Edeni, agulime na kugulinda.

16 Na Yehova Mulungu unagila Adamu, uhaya giki, Lya buli nti gose uguli mu ngunda kulya ukubyulya.

17 Aliyo lya nti gwa kumanila ya wiza na ya bubu, utalizulya, iki mu lushiku ulo ulalyaga kugo kucha ulacha nghana.

18 ¶Na Yehova Mulungu akahaya giki, Iti ya wiza Adamu kwikala wiyene; nakumegeja ngunani wa suso giti wei.

19 Yehova Mulungu ubumba kufuma mu si buli kinhu kipanga chose cha mu malale, na buli noni ya ng'wigulu, ung'wenhela Adamu ishi, alole umo alashilikile; buli lina lyose ilo Adamu wali wilika buli kinhu kipanga chose, lyenilo lyubiza lina lyacho.

20 Buli mitugo jose Adamu ujilika mina gajo, na ku noni ja ng'wigulu, na ku buli kinhu kipanga chose cha mu malale; alio ngunani wa ng'wa Adamu u wa suso giti yakwe walatilongile ho.

21 Na Yehova Mulungu unaja Adamu tulo nhale, nanghwe ulala, ung'wingija lubazu lwakwe lumo, ufunga ho nofu a ha lwande lwalo.

22 Na lubazu ulo Yehova Mulungu akang'wingija Adamu, ulubeja lubiza nkima, huna ung'wenhela Adamu.

23 Na Adamu uhaya giki, Ili lulu lyene iguha lya mu maguha gane, hangi gwene mili gwa mu mili gwane: akwitanwa lina lyakwe giki, nkima, iki waafunyiwa muli ngosha.

24 Kulwa nguno iyi, ngosha akubaleka ise na nina, akudimana na nke wakwe, nabo bakubiza mili gumo.

25 Nabo bali bali duuhu bubili wabo, Adamu na nke, hangi bali bati na minala.

3 Na nzoka yali ili ya masalasala kutinda buli kinhu kipanga chose cha mu malale icho Yehova Mulungu wali wabeja. Nayo yuhaya kuli nkima giki, Angu, Mulungu waahaya nghana giki, Mutalizulya ku buli nti gose gwa mu ngunda?

2 Nkima nanghwe uyiwila nzoka giki, Ku matwajo ga miti ya mu ngunda twadula kulya:

3 Aliyo ku matwajo ga nti uguli mu ngunda hagati, Mulungu waahaya giki, Mutalizulya kugo, nulu kugukuumya yaya, mutizucha.

4 Na nzoka yung'wila nkima giki, Kucha, mutalacha yaya.

5 Iki Mulungu amanile giki, mu lushiku lwene mulalyaga kugo, mulafumbuka miso, ning'we mulabiza giti Mulungu, ba kumana ya wiza na ya bubu.

6 Na nkima aho ubona giki, nti gwenyuyu gwa wiza kulya, hangi gwa kuyeja miso, hangi guli nti gwa kwikumbulilwa kung'winha munhu masala; uyoba ku matwajo gago, ulya; ung'winha nu ngoshi wakwe hamo nanghwe, nanghwe ulya.

7 Na bufumbuka miso, bubili wabo, bumana giki, bali duuhu; busuma madutu ga ntini, bibegeja benekele shizwalo.

8 ¶Bahayumanila, bigwa ilaka lya ng'wa Yehova Mulungu akuyelayelaga mu ngunda ng'wikanza lya nyaga gwa lushiku: na Adamu na nke wakwe bibisa mu miso ga Yehova Mulungu hagati ya miti ya mu ngunda.

9 Na Yehova Mulungu akang'witana Adamu, ung'wila giki, Uli hali?

10 Nanghwe uhaya giki, Nigwaga

ilaka lyako mu ngunda, nane nogoha iki nali duuhu; nane nibisa.

11 Nanghwe uhaya giki, Nani wakuwilaga giki, uli duuhu? Walyaga ku nti uyo nali nakulagila giki, Utalizugulya?

12 Adamu uhaya giki, U nkima uyo Bebe waaninha kwikala hamo na nene, hu ng'wene waninhaga matwajo ga nti gwenyuyu, nane nulya.

13 Na Yehova Mulungu ung'wila nkima giki, Ni mhayo ki gwenyuyu witaga? Na nkima uhaya giki, Nzoka yali yanilembalemba, nane nulya.

14 Na Yehova Mulungu wiwila i nzoka giki, Iki witaga mhayo gwenyuyu, wazung'wa u bebe mu mitugo jose, na mu shinhu shipanga shose sha mu malale; ukubyusholomela nda, hangi ukubyulya lububu shiku jose ja bupanga wako:

15 Na Nene nakutuula ho wanishi hagati yako bebe na nkima; na hagati ya bubyile wako na bubyile wakwe: bubyile wakwe bulakutobagula ntwe gwako, nangho ulantobagula ha ishigina.

16 Na ung'wila nkima giki, Kukwiya nakukukwigija makoye gako no, na kutunga-nda kwako; ulabyala bana mu makoye, na kwikumva kwako kukubiza kuli ngoshi wako, nanghwe akukusuga bebe.

17 Na ung'wila Adamu giki, Iki bebe wazunya kwigwa ilaka lya nke wako, walyaga ku nti gwenyuyu naakulagila, nukuwila giki, Utalizulya kugo; si yazung'wa kulwa nguno yako; ukubyulya shiliwa shayo mu makoye shiku jose ja bupanga wako;

18 Ikukuzwisija mihwa na shinhu shugi; nangho ukubizulya makubi ga mu malale.

19 Mu luyilo lwa ha bushu wako ukubizulya shiliwa, kushisha aho ulashoka mu si; iki hu mumo ukafunyiwa, iki uli lububu, na ku lububu ulashoka hangi.

20 ¶Huna Adamu ung'wilika nke wakwe lina lyakwe Eva: iki hu ng'wene ninabo wa bose a bapanga.

21 Na Yehova Mulungu akababegeja Adamu na nke wakwe ngobo ja makunza, ubazwalicha.

22 ¶Na Yehova Mulungu akahaya giki, Ambu, Adamu wabizaga giti umo wa biswe, wa kumana ya wiza na ya bubu;